

IN GESPREK OVER LEREN OP AFSTAND

Van individuele ervaringen naar gezamenlijke focus en keuzes

De afgelopen weken zijn voor heel veel leraren en schoolleiders beslist pittig te noemen. Zij stonden voor de uitdaging om onderwijs op afstand in sneltreinvaart vorm te geven. Via websites, blogs en sociale media komen allerlei tips binnen, maar in het woud van informatie is het zoeken naar dat wat voor iedereen persoonlijk het beste werkt. Binnen je eigen school hebben collega's een grote variëteit aan aanpakken en oplossingen gevonden die de moeite waard zijn om samen te delen. Deze vaak individuele ervaringen van de eerste weken afstandsonderwijs kunnen een waardevolle bron zijn om gezamenlijk te doordenken hoe je het onderwijs in de toekomst wilt vormgeven.

Het (online) organiseren van teamgesprekken draagt bij aan gezamenlijke afspraken voor de toekomst. Voor je liggen gespreksvragen die je als schoolleider en/of teamleider kunt gebruiken in (online) teamgesprekken over de geleerde lessen en van daaruit de opgedane kennis en vaardigheden te borgen. De vragen zijn procesmatig ingestoken en opgesteld aan de hand van het [curriculaire spinnenweb](#). Leraren zullen zelf de inhoud van de kwesties toevoegen. Meer informatie over onderwijs op afstand en inhoudelijke handvatten kun je vinden op [lesopafstand.nl](#) en [de website van SLO](#).

Tips voor aanpak

- Verzamel vooraf bij leerlingen en ouders informatie over hoe zij het onderwijs op afstand ervaren. Wat goed gaat en waar ze tegenaan lopen. Voor inspiratie, [lees hoe het Minkema college dit heeft georganiseerd](#).
- Bedenk vooraf hoe je de teamgesprekken online organiseert en welke collega's je hierbij kunnen ondersteunen. Bekijk deze tips voor het [organiseren van een online bijeenkomst](#).
- Ga na welke gesprekken voor jouw school op dit moment interessant zijn en kijk welke vragen je kunt combineren in één teamgesprek. Niet alle vragen zijn voor alle collega's op hetzelfde moment relevant. Enkele tips:
 - * Bedenk als schoolleider(s) van te voren met wie je welke onderdelen wilt bespreken en met hoeveel collega's tegelijk.
 - * Bedenk of je deze vragen vooraf of achteraf met de schoolleiding wilt bespreken. En wat je met de opbrengsten uit de gesprekken gaat doen.
 - * Het is van belang om in een eerste gesprek vooral te focussen op hoe collega's zich voelen en welke ervaringen zij hebben opgedaan. Dit gesprek is voor alle collega's van belang, desgewenst in subgroepen. De vragen bij onderdeel 'Waar staan we nu?' geven daaraan richting.
 - * Ga vervolgens na welke behoeften er zijn en welke onderdelen apart of gecombineerd aan bod moeten komen. Ligt de behoefte op didactiek? Dan zijn de vragen bij 'Hoe leren onze leerlingen?' relevant. Ligt de behoefte op thuissituatie en leeromgeving? Dan zijn de vragen bij 'Waar leren onze leerlingen?' te gebruiken. Etc.

slo

VO RAAD
Vereniging van scholen
in het voortgezet onderwijs

versie 21 april 2020

Heb je deze vragen gebruikt en wil je je ervaring delen om collega's op andere scholen verder te helpen? Laat het weten via [het loket op lesopafstand.nl](#)

Waar staan we nu?

Reflecteer samen met je collega's op de afgelopen weken onderwijs op afstand.

- Wat heb ik geleerd? Waar loop ik tegenaan?
- Wat hebben we samen geleerd? Waar lopen we gezamenlijk tegenaan?
- Wat doen we goed en wat kan beter/anders? Neem hier ook de ervaringen van leerlingen en ouders mee.

Wat leren onze leerlingen?

Je hebt de afgelopen tijd keuzes gemaakt in leerdoelen, leerinhouden, leeractiviteiten, bronnen & materialen. Reflecteer samen met je collega's op de keuzes van de afgelopen weken.

- Wat is mijn focus bij het maken van keuzes in leerdoelen en -inhouden en bijbehorende activiteiten, bronnen en materialen? Welke keuzes maak ik om de hoeveelheid te beperken en waarom?
- Wat kunnen we hier samen van leren? Hoe geven we dit samen vorm?
- Wat leren we hierbij van leerlingen en ouders? Waar lopen zij tegenaan?

Hoe leren onze leerlingen?

Je hebt de afgelopen tijd keuzes gemaakt in didactiek en hoe je de relatie met je leerlingen onderhoudt. Reflecteer samen met je collega's op de gemaakte keuzes.

- Welke docentrol(len) neem ik en voor welke groepssamenstelling kies ik (hele klas, klasdoorbrekend, kleine groepjes etc.)?
- Op welke wijze geven mijn collega's en ik instructie vorm bij herhaling van stof en van nieuwe stof (modeling, scaffolding, gebruik van (uitgewerkte) voorbeelden)?
- Hoe geven we vorm aan interactie, gesprekken en discussies tussen leerlingen onderling en leerling-leraar op afstand?

Waar leren onze leerlingen?

Je hebt te maken met verschillende thuissituaties en leeromgevingen van leerlingen. Reflecteer samen met je collega's wat je hieromtrent van belang vindt en waarom.

- In hoeverre heb ik zicht op dat al mijn leerlingen thuis het onderwijs kunnen volgen en zelf kunnen reguleren?
- In hoeverre heb ik met ouders gecommuniceerd wat er van hen wordt verwacht?
- Hoe kunnen we hier samen in optrekken en welke gezamenlijke afspraken kunnen we hier over maken?

Hoe monitoren we onze leerlingen?

Monitoring en evaluatie is van belang. Ook wanneer leerlingen niet op school zijn en wanneer ze weer op school komen. Reflecteer samen met je collega's wat jullie van belang vinden en waarom.

- In hoeverre is het voor mijn leerlingen duidelijk bij wie en hoe ze vragen kunnen stellen en feedback kunnen krijgen als ze vastlopen of ondersteuning willen? En wanneer?
- Welke informatie hebben we samen nodig om in de toekomst onderwijs aan alle leerlingen te verzorgen. Zowel cognitieve informatie als informatie over leeraanpak, motivatie en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Kwaliteit van ons onderwijs

Voor onderwijs op afstand is duurzaam samenwerken met het oog op onderwijskwaliteit belangrijk.

- Hoe werken wij samen en wat is er nodig om structuur aan te brengen in de samenwerking?
- Hoe ziet onze kwaliteit van onderwijs eruit? En wat is er nodig om hier samen zorg voor te dragen bij ons onderwijs op afstand?
- Wat heb ik hiervoor nodig en van wie?